

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	24160 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24160
Назва ОП	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Санжаревський Олег Іванович, Ковальчук Марина Олегівна, Стадніченко Ольга Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	Почесний консул Республіки Хорватії в Західному регіоні – Запхляк Віталій Зіновійович; Інспектор з впровадження проектів управління проектною діяльністю департаменту інвестиційної політики, проектів, міжнародних зв'язків, туризму та промоції міста Івано-Франківської міської ради (донедавна – заступниця директора департаменту) - Мельник Христина Романівна; Заступник генерального директора Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції України – Нагорняк Іван Михайлович; Заступник керівника управління забезпечення міжпарламентських зв'язків апарату Верховної Ради України - Резніченко Віталій Іванович
Дати візиту до ЗВО	28.03.2023 р. – 30.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/03/samoocinka_291_bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/03/programma-vizuty-eg_291_mig.vidnosunu.._bak-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» рівня Бакалавр Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на основі проведеної дистанційної експертизи та аналізу відомостей СО демонструє «загалом відповідність» за всіма критеріями. Загальні враження про ОП та освітній процес у ЗВО є позитивними. Освітній процес відбувається в повному обсязі відповідно до нормативно-правових документів в галузі вищої освіти. ОП враховує актуальний вітчизняний та закордонний досвід подібних ОП, орієнтується на запит роботодавців, формуючи релевантні навички здобувачів для сучасного ринку праці. ОП сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Навчання і викладання на даній ОП здійснюється на високому науково-методичному рівні, НПП мають необхідний рівень кваліфікації. Процедури контролю та оцінювання знань є зрозумілими, відкритими та справедливими, у ЗВО є стала культура якості освітнього процесу та політика дотримання академічної доброчесності. Освітнє середовище і матеріальні ресурси ЗВО відповідають необхідним вимогам і потребам ОП. Освітній процес на ОП ґрунтується на принципах демократичності та студентоцентризму. Виявлені слабкі сторони та недоліки не носять системного характеру та можуть бути усунуті. ЕГ сформовано ряд рекомендацій, які, на думку експертів, можуть удосконалити якість реалізації даної ОП. ЕГ відзначає високий рівень організації дистанційних зустрічей з боку ЗВО, налаштованість гаранта ОП на співпрацю, своєчасну і повну подачу додаткових документів, вмотивованість керівництва ЗВО на покращення ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В змісті ОП враховані сучасні тенденції ринку праці; високий рівень підготовки здобувачів за відгуками стейкхолдерів; підписано 70 угод про співпрацю з міжнародними ЗВО; діє програма подвійних дипломів з Варшавським університетом; для перевірки робіт на рівень запозичень використовують дві програми “Plagiat.pl” та “Unichesk”; сформована університетська система підвищення кваліфікації та стажування НПП; використання традиційних та інноваційних методів викладання; передбачено залучення практиків та експертів до викладання; розроблено «Путівник для науковця» та «Студентський путівник», пам'ятка для кураторів «Університет – територія без насильства»; залучені потенційні роботодавці до процесу розробки та вдосконалення ОП; діє проєкт співпраці з випускниками ОП «Осередок менторства»; сприятливий морально-психологічний клімат та умови для навчання за ОП; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Регіональний контекст забезпечений не повною мірою; визначена унікальність ОП не забезпечена нормативними дисциплінами; відсутня системна співпраця із ОТГ і стейкхолдерами; відсутній окремий документ, що регулює опитування стейкхолдерів; наявна невідповідність реального терміну проходження здобувачами дипломатичної практики і запланованого часу навчальний планом; не передбачено процедури апеляції у випадку відмови визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті; здобувачі не повною мірою розуміють, що таке неформальна освіта; на сайті не розміщено силабуси дисциплін вільного вибору; частина силабусів потребує оновлення або формування списку джерел; діяльність Навчально-наукового центру для студентів не містить наукового компоненту; опитування здобувачів є нерегулярними та проводяться різними структурними підрозділами; відсутнє опитування робіт при проведенні письмового іспиту; не розроблено нормативної бази щодо запобігання конфлікту інтересів; низька публікаційна активність НПП у “Scopus” та “WoS”; опитування органів студентського самоврядування є несистемними; здобувачі мало проінформовані про можливості впливу через органи студентського самоврядування на вдосконалення якості ОП; відсутня практика замовних кваліфікаційних робіт; сторінка «Випускники» не наповнена актуальною інформацією; опис переваг навчання на ОП (бази практики) не відповідає поточній ситуації. ЕГ рекомендує посилити регіональний контекст ОП через нормативні дисципліни відповідного напрямку, додати чеську і словацьку мови до вивчення – рекомендований строк виконання 1 рік; запровадити регіональне замовлення на ОП – 2 роки; налагодити інституційні механізми залучення стейкхолдерів до перегляду ОП – 1 семестр; розробити єдиний документ щодо організації опитувань стейкхолдерів - 1 семестр; привести у відповідність зазначений у навчальному плані і реальний час проходження дипломатичної практики – 1 семестр; забезпечити можливість подання апеляції щодо перезарахування неформальної освіти – 1 семестр; провести роз'яснювальну роботу здобувачам щодо неформальної освіти – 1 семестр; оновити джерельну базу частини силабусів – 1 семестр; забезпечити науковий напрямок діяльності Навчально-наукового центру – 1 семестр; узгодити роботу структурних відділів ЗВО, що проводять опитування – 1 семестр; ввести шифрування письмових

робіт екзамені – 1 семестр; запровадити замовні кваліфікаційні роботи – 1 семестр; збільшити публікаційну активність НПП – 2 роки; посилити практичну складову ОК 30 – до кінця семестру; запровадити незалежні опитування органів студентського самоврядування – 1 рік; систематизувати співпрацю із роботодавцями через інституційні форми – 1 рік; розміщувати оперативну інформацію на сторінках кафедри, на сторінці Facebook – до кінця семестру; внести зміни в текст опису спеціальності – до кінця семестру.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ, ознайомившись із ОП на сайті ЗВО (<http://surl.li/fmzcl>), проаналізувавши результати спілкування у фокус-групах, дійшла висновку, що цілі і мета ОП сформульовано коректно і чітко, вони відповідають Стратегії розвитку ЗВО (<http://surl.li/fmzdl>), Статуту ЗВО (<http://surl.li/dfztz>), Положенню про Факультет історії, політології і міжнародних відносин (<http://surl.li/fmzfs>). Зокрема, ціллю ОП є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців в галузі міжнародних відносин, які володіють знаннями, уміннями та навичками з історії, теорії і практики міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, міжнародних комунікацій, розвитку міжнародних регіонів, теорії і практики перекладу, здатні адаптуватися до нових професій, видів і форм зайнятості, зможуть застосовувати їх у практичній площині в сферах зовнішньої політики, міжнародного співробітництва, перекладу. При цьому зміст ОП спрямований на професійну підготовку високого рівня та формування ключових компетентностей, які необхідні для працевлаштування випускників. ЗВО надає можливість продовження навчання на другому (магістерському) рівні навчання за даною ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Внаслідок проведених зустрічей із стейкхолдерами, випускниками, ЕГ констатує, що в цілях та ПРН їхня думка враховується. До числа роботодавців ОП належать органи місцевого самоврядування, які зацікавлені в підготовці висококваліфікованих фахівців. Окремого документу, що регулює процес організації опитувань стейкхолдерів у ЗВО немає. ЕГ вважає наявність такого документу позитивною практикою і рекомендує ЗВО його розробити. На сайті розміщені Гугл форми для опитування (<http://surl.li/fneux>). Протоколи зустрічей із стейкхолдерами (<http://surl.li/fnewf>) засвідчують процес обговорення ОП, надання пропозицій стейкхолдерами, котрі були враховані під час перегляду ОП. Так, було запропоновано ввести до переліку обов'язкових ОК дисципліни «Вступ до регіоналістики», «Основи міжнародної безпеки», «Міжнародне публічне право», «Міжнародні економічні відносини» (реалізовано); в перелік дисциплін за вибором студента введено «Медіа-комунікація», «Лідерство у міжнародних відносинах», а вибіркову дисципліну «Дипломатичне листування» - за рекомендацією стейкхолдерів було вилучено. Здобувачі також підтвердили наявність можливості долучатися до формування і внесення змін до змісту ОП. ЕГ констатує, що залучення стейкхолдерів до формування цілей ОНП та ПРН має реальний характер, але не є системним та потребує удосконалення. ЕГ рекомендує налагодити більш дієві механізми залучення стейкхолдерів до формування і перегляду ОП, зокрема інституційні та створити єдиний документ, що регулює процес організації опитувань стейкхолдерів у ЗВО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП відзначається актуальністю, ПРН сформовано із врахуванням тенденцій розвитку спеціальності і галузевого контексту, викликів ринку праці і сучасних умов політики децентралізації. Аналіз показав, що цілі та ПРН ОП враховують тенденцію розвитку спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Мета ОП та ПРН враховують галузевий контекст і відображені у таких ОК 9, 11, 12, 13, 14, 16, 20, 27, 28, 33. Врахування тенденцій розвитку ринку праці забезпечується вивченням ОК 15, 18, 19, 22-26. Регіональний контекст - відображено у ОК 17, 21, 29, 34. ЕГ звернула увагу, що основним «фокусом» на ОП визначено «вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи з особливим наголосом на іноземні мови»

(<http://surl.li/fmzcl>). Водночас, серед обов'язкових дисциплін тільки ОК 21 спрямована на цей фокус, а дисципліни «Зовнішня політика країн ЦСЄ та ПСЄ», «Зовнішня політика країн Вишеградської групи», «Трансформаційні процеси на пострадянському просторі та в країнах ЦСЄ» є вибірковими, що ставить набуття деяких ПРН у залежність від вибору здобувачів. Так само серед пропонувананих здобувачам іноземних мов є тільки польська і угорська. ЕГ вважає врахування регіонального контексту недостатнім і рекомендує посилити його відповідними обов'язковими ОК (шляхом переведення їх з вибіркових у обов'язковий блок або нових ОК), запропонувати для вивчення здобувачам також чеську і словацьку мови, що відповідає визначеному ЗВО «фокусу» даної ОП. Спількування у фокус-групах із стейкхолдерами підтвердило регіональні потреби щодо залучення фахівців з міжнародних відносин для практичної роботи в органах влади, громадських структурах, освітніх установах. Рекомендовано популяризувати ОП, налагодити зв'язки із територіальними громадами задля пошуку вступників на ОП. Розглянути можливість запровадження регіонального замовлення на ОП у співпраці з органами місцевої влади, які можуть стати базами для практики та місцем працевлаштування. ЕГ встановлено, що під час розробки ОП враховано досвід Львівського національного університету ім. І. Франка, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Київського національного університету ім. Т.Шевченка, НУ «Львівська політехніка», НУ «Києво-Могилянська академія» та Харківського національного університету ім. В.Каразіна. Вивчено досвід Варшавського, Вроцлавського, Лодзького, Ягелонського та Познанського університетів Польщі (Відповідь на запит 2).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Провівши аналіз ОП та навчального плану, ЕГ дійшла висновку, що ПРН, вказані в ОП, відповідають результатам навчання, які визначені у Стандарті вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня. ОП забезпечує набуття знань про політичні, економічні, культурні, правові особливості розвитку сучасних міжнародних відносин, спеціалізованих навиків та методів, необхідних для розв'язання завдань професійної діяльності та розвитку науки. Форма атестації здобувачів відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (<http://surl.li/fmzcl>). Досягнення ПРН забезпечується набуттям ЗК шляхом вивчення нормативних та вибіркових навчальних дисциплін з циклу загальної підготовки та іншими ОК. Таким чином, ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 291 для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Регіональний контекст у ОК представлений недостатньо, а заявлена на ОП унікальність - «вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи з особливим наголосом на іноземні мови» - не підтверджена нормативними дисциплінами. ЕГ рекомендує посилити регіональний контекст ОП через введення обов'язкових ОК (з числа вибіркових і нових), які забезпечать визначений ЗВО «фокус» ОП, а також запровадити викладання чеської та словацької мов – рекомендований термін виконання 1 рік. На ОП відсутня системна співпраця із територіальними громадами регіону. Рекомендовано розглянути можливість запровадження регіонального замовлення на ОП у співпраці з органами місцевої влади, які можуть стати профільними базами для практики – 1 рік. Відсутній окремий документ, що регулює процес організації опитувань стейкхолдерів у ЗВО. Рекомендовано нормативно забезпечити єдиний підхід до системи опитування стейкхолдерів – 1 семестр. На ОП залучення стейкхолдерів до обговорення та перегляду ОП не має системного характеру та потребує удосконалення. ЕГ рекомендує налагодити більш дієві (інституційні) механізми залучення стейкхолдерів до формування і перегляду ОП – 1 семестр.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Наявні сильні сторони та практики за даним критерієм (проекування та цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО і дають можливість досягти ПРН, визначених відповідним Стандартом вищої освіти), а виявлені недоліки (регіональний контекст забезпечений недостатньо, а заявлена в ОП унікальність не підтверджена нормативними дисциплінами та ін.) можуть бути усунуті. Часткова відповідність критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП відповідає умовам законодавства України щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і становить 240 кредитів. Обов'язкові ОК загального і професійного циклу підготовки становлять 180 кредитів (75 % від загальної кількості кредитів на ОП МРС), ОК вільного вибору – 60 кредитів (25%). Освітня складова ОП містить дисципліни, які забезпечують необхідні для бакалавра компетентності (загальної підготовки, професійної підготовки, мовної та практичної підготовки).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована в часі, за роками, зміст ОП чітко визначений, а ОК складають логічну взаємопов'язану систему. Усі ОК розділено на обов'язкові загального (21 кредит) і професійного (144 кредити) циклу підготовки, ОК вільного вибору (60 кредитів), практична підготовка (12 кредитів) і атестація (3 кредити). ОП збалансовано в контексті загального часу по семестрам. Перелік обов'язкових ОК з описом та визначенням компетентностей, які формує кожна ОК, відповідає матриці відповідності ПРН компонентам ОП. Структурно-логічна схема ОП являє собою систему логічно взаємопов'язаних ОК, що об'єднані у шість блоків: цикл загальної підготовки обов'язкові дисципліни (ОК 1-8), цикл професійної підготовки обов'язкові дисципліни (ОК 9-35), практична підготовка (ОК 36-41), вибіркові дисципліни цикл загальної підготовки (В1-3 по 6 дисциплін зашифровано під кожним варіантом В1, В2, В3), вибіркові дисципліни цикл професійної підготовки (В4-10 теж по кілька варіантів під кожним В4, всього 19 дисциплін), атестація (ОК 42, 43). ЕГ констатує, що визначений в описі ОП «основний фокус», а саме - вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи з особливим наголосом на іноземні мови (<http://surl.li/fmzcl>), не забезпечений обов'язковими ОК, адже серед обов'язкових дисциплін тільки ОК 21 забезпечує вказаний фокус. Натомість дисципліни «Зовнішня політика країн ЦСЄ та ПСЄ», «Зовнішня політика країн Вишеградської групи», «Трансформаційні процеси на пострадянському просторі та в країнах ЦСЄ» є вибірковими, що ставить набуття деяких ПРН у залежність від вибору здобувачів. На інтерв'ю гарант та адміністрація факультету дали пояснення, що фокус ОП забезпечується не тільки нормативними дисциплінами, але й курсовими проектами, гостьовими лекціями тощо. ЕГ вважає за необхідне рекомендувати забезпечити набуття ПРН визначеного «фокусу» ОП, ввівши в перелік обов'язкових ОК дисципліни, які спрямовані на вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Детальне ознайомлення з ОК даної ОП та структурно-логічною схемою дало змогу встановити, що всі ОК відповідають предметній області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» і спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення визначених ПРН, засвоєння практичних знань, умінь та навичок. Навчання за ОП спрямовано на розвиток і формування практичних компетентностей, що дає більше можливостей випускникам для працевлаштування у сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин, обіймати посади в органах державної влади та самоврядування різних рівнів, у міжнародних організаціях, у комерційних та недержавних структурах. ЕГ констатує, що у змісті ОП, що є предметом експертної оцінки, наявні усі компоненти, що дозволяють опанувати бакалаврський рівень підготовки відповідно до статті 5 Закону України «Про вищу освіту».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до ЗУ «Про вищу освіту», Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів (<http://surl.li/cyvgq>) гарантують участь здобувачів у формуванні індивідуальної траєкторії навчання. Здобувачі ОП мають можливість вибору дисциплін (<http://surl.li/fosds>). Процедура вибору чітко прописана, здобувачі з нею ознайомлені. На ОП обсяг ОК вільного вибору становить 25% (60 кредитів ЄКТС) від загального обсягу ОП, що відповідає вимогам. ЗВО пропонує 3-рівневий каталог вибіркового ОК: перший рівень – каталог освітніх компонентів загально-освітнього спрямування, другий рівень – каталог спеціальності, третій рівень – каталог освітніх компонентів ОП. Кожна вибіркова дисципліна - по 3 кредити (<http://surl.li/cyvgq>). Під час інтерв'ювання здобувачі відмітили, що адміністрація ЗВО, завідувач кафедри на початку навчального року надають роз'яснення щодо переліку дисциплін за вибором, порядком, термінами й особливостями реєстрації на дисципліни вільного вибору. Важливим при реалізації індивідуальної освітньої траєкторії є індивідуальний план здобувача, а також можливість навчання за індивідуальним графіком, відповідно до Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком (<http://surl.li/dzryi>). Декан на зустрічі повідомив, що на даній ОП 48 здобувачів оформили індивідуальний графік навчання. Здобувачі під час також інтерв'ювання підтвердили обізнаність щодо можливості і процедури оформлення індивідуального графіку навчання. Здобувач може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативного складника через: обрання мови (англійська, німецька, іспанська, угорська, польська) в рамках ОК з іноземної мови; обрання сертифікатних курсів, обрання бази проходження практики, теми випускної кваліфікаційної роботи та наукового керівника. Темі курсових пропонує випускова кафедра і щорічно 100% -во оновлює їх (Відповідь на запит 3). Позитивною практикою ЕГ вважає функціонування на ОП програми подвійних дипломів з Варшавським університетом, якою активно користуються здобувачі даної ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ констатує наявність практичної підготовки здобувачів на даній ОП. На практику виділяється 12 кредитів, що відповідає вимогам Стандарту. Зокрема, на 3 курсі в 2 семестрі відбувається виробнича практика в науково-аналітичних організаціях та/або центрах (2 тижні), на 4 курсі в 1 семестрі - виробнича практика в підрозділах МЗС України та органах місцевого самоврядування, на 4 курсі в 2 семестрі (4 тижні) виробнича перекладацька практика на базах організацій та установ, які відповідають вимогам спеціальності (2 тижні). До циклу дисциплін практичної підготовки ОП (загальний обсяг – 27 кредитів) включено усі види практик (12 кредитів), курсові роботи (6 кредитів), кваліфікаційна робота (9 кредитів). Практика дозволяє здобути компетентності: виробнича практика в науково-аналітичних організаціях (ОК 39) формує ПРН 7, 14; виробнича практика в підрозділах МЗС України та органах місцевого самоврядування (ОК 40) – ПРН 4; виробнича перекладацька практика (ОК 41) –ПРН 12 (<http://surl.li/fmzcl>). Щодо методичного забезпечення практики – на сайті ЗВО розміщено методичні рекомендації для всіх видів практики (<http://surl.li/gcjxo>). Договори з базами практик на сайті переглянути неможливо (<http://surl.li/fostc>), тому ЕГ робила запит до ЗВО щодо переліку баз. Серед баз практик ОП є установи, що відповідають профілю ОП: Секретаріат Кабінету Міністрів України, Посольство України у Республіці Польща, Почесне Консульство Угорщини у Івано-Франківську, Управління міжнародного співробітництва, євроінтеграції, туризму та інвестицій Івано-Франківської обласної державної адміністрації, Управління економічного та інтеграційного розвитку Івано-Франківської міської ради, Почесне Консульство Хорватії у Західному Регіоні, Почесне консульство Угорщини у Івано-Франківську (Відповідь на запит 12). Водночас, ЕГ констатує, що з 10 баз практики 2 - не відповідають специфіці підготовки фахівців-міжнародників, зокрема редакція газети “Галицький кореспондент”, музей етнографії та екології Карпатського краю в м. Яремче. ЕГ рекомендує збільшити кількість профільних баз для проведення практики здобувачів. Ознайомившись з наданими розпорядженнями про розподіл здобувачів ОП по базам практики, ЕГ встановила, що практика на базі органів державної влади та місцевого самоврядування відбувається з 6 липня по 28 серпня протягом 2 тижнів групами по 4 здобувача. Це суперечить плануванню навчального навантаження здобувачів (<http://surl.li/dyqbf>) та навчального плану ОП (<http://surl.li/foyxw>), де виробничу практику на 3 і 4 курсах заплановано на лютий, а у липні-серпні здобувачі повинні мати канікули. ЕГ рекомендує привести у відповідність навчальний план і реальні терміни проходження практики здобувачів, а також врегулювати навчальне навантаження здобувачів, адже термін канікул зменшено.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ з'ясувала, що ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Інтерактивні форми проведення занять (дебати, презентації, тематичні круглі столи, інтерактивні онлайн-бесіди, робота в малих групах) формують комунікативні навички здобувачів. Випускники ОП підтвердили, що обов'язкові ОК, також підготовка, дозволяють їм набути конкурентних переваг на ринку праці. ЕГ з'ясувала, що здобувачі, які навчаються на ОП, беруть активну участь у житті ЗВО, долучаються до заходів студентського самоврядування, чим також сприяють розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг навантаження здобувачів ОП становить 240 кредитів. Тривалість ОП – 114 навчальних тижнів, із яких 31 тиждень на 1 курсі, 31- на 2 курсі, 29 - на 3 курсі і 23 тижні на 4 курсі. Навантаження здобувачів за семестрами є рівномірним: 1 семестр – 4 іспити/ 4 заліки, 2 семестр – 4/4, 3 семестр – 3/5, 4 семестр – 4/3, 5 семестр – 4/3, 6 семестр – 3/5, 7 семестр – 4/3, 8 семестр – 3/2 (<http://surl.li/foyxw>). Співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Розділ 2 (<http://surl.li/jkzn>). Зокрема, навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, становить не більше 2/3 та не менше 1/3 загального навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни, що повною мірою відповідає плануванню навчального навантаження здобувачів даної ОП. Сумарний обсяг аудиторної і позааудиторної самостійної роботи здобувача становить 63 години на тиждень. ЕГ вивчила результати опитування здобувачів і встановила відсутність запитань про рівень і посильність навчального навантаження (<http://surl.li/voxi>). Наближеними є запитання 3.2. «В університеті є гнучкість у навчанні» (відповіді здобувачів на це питання немає), 7.2. «Розклад моїх занять є ефективним та зручним» (оцінка здобувачів - 3.3 з 5 можливих), 7.6. «В університеті систематично збирають інформацію про рівень задоволеності студентів» (5 з 5). Водночас, ці запитання не дають можливість зрозуміти реальний рівень завантаженості здобувачів і встановити чому здобувачі вважають розклад не надто зручним. ЕГ рекомендує змінити формулювання запитань і включити запитання про завантаженість в анонімні опитування здобувачів, а також враховувати їх результати при плануванні розкладу та навчального навантаження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на ОП не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У структурі і змісті ОП враховані сучасні тенденції ринку праці. На ОП діє програма подвійних дипломів з Варшавським університетом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Визначений в описі ОП «основний фокус», а саме - вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи з особливим наголосом на іноземні мови, не забезпечений обов'язковими ОК. ЕГ рекомендує привести у відповідність нормативну складову і визначений «фокус» ОП, ввівши в перелік обов'язкових ОК дисципліни, спрямовані на вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи – рекомендований термін виконання – 1 рік. Практика на базі органів державної влади та місцевого самоврядування відбувається з 6 липня по 28 серпня протягом 2 тижнів, що суперечить плануванню навчального навантаження здобувачів та навчального плану ОП, кількість баз практики є обмеженою. Рекомендовано привести у відповідність навчальний план і реальне навчальне навантаження здобувачів та збільшити кількість профільних баз для проведення практики здобувачів – 1 семестр. Спосіб формулювання запитань щодо навчального навантаження не дає можливість зрозуміти реальний рівень завантаженості здобувачів, водночас - демонструє, що здобувачі не вважають розклад зручним. ЕГ рекомендує включити чітко сформульовані питання щодо навчального навантаження в анонімні опитування і враховувати їх результати при плануванні розкладу і навчального навантаження – 1 семестр.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП, обсяг ОП та її ОК відповідають вимогам законодавства та предметній області спеціальності. ОК логічно пов'язані та дають можливість досягти її цілей та ПРН. Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, ОП та навчальний план передбачають достатню практичну підготовку і розвиток соціальних навичок, потрібних для подальшої професійної діяльності. Виявлені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей. Часткова відповідність критерію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ пересвідчилась, що на веб-сайті ЗВО у розділі «Вступникам» містяться перелік необхідних для вступу документів (<http://surl.li/fylpk>). Процедура вступу до ЗВО є зрозумілою, правила прийому на навчання сформульовані в доступній формі, є чіткими, не містять дискримінаційних обмежень та розміщені на вебсайті ЗВО. Там є інформація про ОП, покрокова інструкція для вступу тощо. Для забезпечення відкритості та прозорості прийому документів на навчання в ЗВО створено антикорупційний відділ (<http://surl.li/fumiy>). Про належну підтримку вступників з боку університету свідчить розмова ЕГ з гарантом, керівництвом та менеджментом ЗВО. Під час інтерв'ювання здобувачів ОП було з'ясовано, що у них не виникало жодних труднощів під час вступної кампанії, а рівнем інформування та консультування з боку ЗВО вони залишилися задоволеними. На сайті приймальної комісії ЗВО оприлюднено Положення про Приймальну комісію ЗВО у 2023 році (<http://surl.li/fzproh>), Порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти (<http://surl.li/fzprb>) і Положення про Апеляційну комісію (<http://surl.li/fzprk>) та інші документи, які врегульовують це питання. Загалом, механізм подання та зарахування здобувачів вищої освіти на ОП є чітким та зрозумілим.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому у 2022 р. (<http://surl.li/ekzbw>) вступ на ОП відбувався за результатами НМТ з української мови, математики, історії України та мотиваційного листа. Також абітурієнти мали змогу вступати на основі сертифікатів ЗНО (2019-2021 рр.) чи вже наявного ступеня ОР Бакалавр. Правила прийому ОП базуються на Правилах прийому університету, які в свою чергу ґрунтуються на Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти МОН України. Для спеціальності 29 «Міжнародні відносини» встановлено конкурсний бал не менше ніж 140 балів (<http://surl.li/byrby>), що враховано при вступі на ОП (<http://surl.li/fymcz>). ЕГ дослідила, що з метою врахування особливостей ОП в попередні роки мав місце щорічний перегляд на засіданні кафедри та раді факультету, через погодження з приймальною комісією, конкурсних пропозицій, вагових коефіцієнтів конкурсних предметів. Підтверджено, що до формування Правил прийому університету долучається НПП випускових кафедр (<http://surl.li/fymvt>). ЕГ констатує, що оприлюднені на веб-сайті правила прийому на ОП за 2022 рік враховують особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/ebclc>) та Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти (<http://surl.li/fymzh>). У ЗВО визначено процедуру визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами. У Положенні про переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти детально прописана процедура та документи, необхідні для переведення з інших ЗВО. Вимоги є чіткими і зрозумілими, документи оприлюднені на веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/fyphl>). Правила прийому до ЗВО передбачають можливість здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю особами, які здобули раніше такий самий вищий ступінь (рівень) вищої. Згідно з відомостями СО, у 2021 р. на 2 курс спеціальності було переведено студентку Кріпацьку К., яка до того часу здобувала освіту за іншою спеціальністю у ЗВО, у 2022 р., на другий курс вступив Шинкар І., який вже мав диплом бакалавра. ЕГ констатує, що ЗВО забезпечує можливості для міжнародної і внутрішньої академічної мобільності. Під час інтерв'ювання здобувачів було з'ясовано, що вони знають про можливість використання права на академічну мобільність і нею користуються: навчаються за програмами академічної мобільності у Лодзькому, Варшавському університетах та Університеті Адама Міцкевича в Познані (<http://surl.li/fzrwj>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання неформальної освіти у ЗВО регулює Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти (<http://surl.li/boqkg>). Процедура описана чітко і детально. Передбачається можливість повного зарахування, часткового зарахування та відмови у зарахуванні результатів неформальної освіти. На ОП переважає часткове зарахування результатів. НПП пропонує у силабусах перелік курсів з платформ Prometheus, Courser, Cisco, EdEra, які можуть бути зараховані як модуль, науково-дослідна чи самостійна робота певної дисципліни. У Положенні не передбачено процедури апеляції у випадку відмови у визнанні результатів неформального навчання. ЕГ пропонує розглянути забезпечення можливості подання апеляції здобувачем оскільки визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, є важливим елементом набуття знань. У відомостях СО та на сайті кафедри МВ розміщено 17 сертифікатів з курсу «Японознавство», 6 сертифікатів з курсу «Демократія: від теорії до практики», а також сертифікати курсу «Побутові відходи – дій зараз», «Нова фізична культура. Біг» на інші як приклад зарахування результатів неформальної освіти. На запитання ЕГ модулем або науково-дослідною частиною якої дисципліни визнано ці електронні курси гарант не відповів. ЕГ відомо, що сертифікат про завершення курсу «Демократія: від теорії до практики», розробленої за сприяння міжнародної організації IFES (<http://surl.li/fyrhs>), є обов'язковою частиною курсу. ЕГ робить висновок, що ці сертифікати демонструють навчальний потяг здобувачів даної ОП, але не є прикладом визнання результатів неформальної освіти на ОП. Водночас під час інтерв'ювання НПП викладач Голуб'як Н. розповіла, що в рамках дисципліни «Основи міжнародної безпеки» рекомендує курси «Інформаційна безпека», «Європейська безпека та зовнішня політика» на платформі Prometheus, а також у вибірковій дисципліні «Іслам в МВ» – курси «Ісламське право» та «Тероризм» на платформі Courser; викладач Кобута С. – використовує курси з граматики на Courser при викладанні іноземної мови; викладач Бойчук О. – курс «Основи політики» тощо. Інтерв'ювання здобувачів продемонструвало, що вони не повною мірою розуміють що таке неформальна освіта (на прохання підняти руки тим, хто знає що таке неформальна освіта і використовує у навчанні неформальну освіту) здобувачі розгубилися і менша частина підняла руки. ЕГ рекомендує здійснювати роз'яснювальну роботу, а також надавати консультації здобувачам щодо можливостей участі в неформальній освіті, оскільки це сприятиме розвитку різносторонніх професійних і компетентнісних навичок та вмінь.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому враховують особливості самої ОП, є зрозумілими, чіткими, не містять дискримінаційних положень. Наявні реальні приклади переведення на навчання за даною ОП здобувачів з іншої ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У Положенні про порядок зарахування результатів неформальної освіти не передбачено процедури апеляції у випадку відмови у визнанні результатів навчання, здобутих під час неформальної освіти. ЕГ рекомендує передбачити процедуру подання апеляції здобувачами щодо можливості визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті – рекомендований термін виконання – 1 семестр. Інтерв'ювання здобувачів продемонструвало, що вони не повною мірою розуміють що таке неформальна освіта. Рекомендовано здійснювати роз'яснювальну роботу, надавати консультації здобувачам щодо можливостей і ролі неформальної освіти у всіх ОК – 1 рік.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Беручи до уваги рівень узгодженості ОП за підкритеріями, наведені аргументи та їх докази, ЕГ дійшла висновку про загальну відповідність ОП за даним критерієм рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання за ОП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/jkzn>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/gatjq>), Положенням про дистанційне навчання (<http://surl.li/yomq>). Методи навчання і викладання різних ОК відповідають студентоцентрованому підходу та направлені на досягнення ПРН. Методи навчання на ОП є інтерактивним: лекція-дискусія, робота в малих групах, мультимедійні презентації, онлайн-тестування. Зокрема, у навчанні та викладанні ОК цієї ОП використовуються платформа D-learn (<https://d-learn.pro/>), інструменти Google (Диск, Групи, Календар, Форми, Клас, Meet, Jamboard...); Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter, Zoom, CiscoWebex, Padlet. ПРН з ОК, методи й технології викладання і навчання, методи та форми оцінювання здобувачів, структура ОК, ресурсне забезпечення висвітлені в силабусах навчальних дисциплін. Аналіз результатів анкетування здобувачів та спілкування з фокус-групою дає змогу зробити висновок, що здобувачі задоволені методами навчання і викладання на ОП (<http://surl.li/voxi>). Водночас, ЕГ констатує, що опитування на ОП є нерегулярними та не систематичними (на сайті ЗВО розміщено результати одного опитування 2023 року, де кількість опитаних здобувачів становить 66 осіб). Результати щосеместрових опитувань про якість викладання НПП та дисципліни відсутні у вільному доступі. Під час інтерв'ювання ЕГ отримала інформацію, що опитування здобувачів проводяться різними відділами ЗВО (Навчально-науковим центром дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності та Відділом забезпечення якості вищої освіти) і вони не узгоджені між собою, керівники відділів не володіють інформацією про оприлюднення результатів опитувань іншим відділом. ЕГ рекомендує узгодити та об'єднати роботу з опитувань здобувачів між структурними відділами ЗВО, а також зробити опитування регулярними і системними. Також ЕГ звернула увагу на формулювання запитань у анкетах, яке визнає надміру узагальненими, зокрема: «5.5. Мої викладачі регулярно застосовують різноманітні методики викладання для забезпечення ефективності навчання», «5.7. Мої викладачі вміло та чітко пояснюють ключові поняття» (<http://surl.li/voxi>). Такі формулювання не дають реальної можливості зрозуміти рівень викладання кожного окремого викладача, тому ЕГ рекомендує змінити формулювання запитань для отримання зрозумілих висновків щодо рівня задоволеності здобувачів педагогічною майстерністю НПП. Академічна свобода здобувачів за ОП реалізується через можливість обирати вибіркові навчальні дисципліни, пропонувати власні теми курсових робіт та бакалаврської кваліфікаційної роботи. Реалізація принципів академічної свободи була підтверджена під час зустрічей з фокус-групами здобувачів та НПП, мають можливість пропонувати нові ОК, обирати форми та методи навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На веб-сайті ЗВО розміщена інформація про графік навчального процесу (<http://surl.li/gatko>), РНП усіх обов'язкових дисциплін, але відсутні РНП і силабуси вибіркових дисциплін (<http://surl.li/gatki>). Здобувачам надана у вільному доступі інформація про порядок, критерії оцінювання, викладена в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/jkzn>). Силабуси дисциплін розміщуються в обов'язковому порядку на електронній платформі D-learn, що було продемонстровано ЕГ під час Резервної зустрічі. Комунікація зі здобувачами першого курсу відбувається через зустрічі із керівником випускової кафедри, гарантом ОПП, в ході якої студенти ознайомлюються зі змістом та структурно-логічною схемою ОПП, навчальним планом. Здобувачі проінформовані про цілі, зміст та ПРН. На сайті ЗВО не представлено графік консультацій НПП із зазначенням часу, місця проведення, електронних адрес викладачів, доступних для листування, що є необхідним за умов змішаного формату навчання (офлайн і онлайн) через військовий стан. ЕГ рекомендує розміщувати актуальну інформацію (в тому числі графік консультацій викладачів) на веб-сайті ОП. Під час інтерв'ювання НПП і адміністрації факультету було зазначено, що графік консультацій здобувачі можуть отримати під час першого заняття за кожною конкретною дисципліною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ констатує, що під час навчання на ОП здобувачі мають можливість поєднувати навчання та дослідження. У ЗВО діє Положення про організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (<http://surl.li/gatlk>), відповідно до пункту 1.3 якого - "Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність є невід'ємною складовою діяльності ЗВО". Здобувачі беруть участь у науковому гуртку «Дипломат», у рамках якого проводяться міжнародні наукові конференції (міжнародній студентській науково-практичній конференції "Ukraine and the World: Past, Present, Future (to the 30th Anniversary of the Independence of Ukraine)" (2021 р.), міжнародній студентській конференції "НАТО: В пошуках відповіді на сучасні виклики та загрози (2018 р), зустрічі зі стейкхолдерами, гостьові лекції (<http://surl.li/gatlx>). Наукові доробки здобувачі мають змогу публікувати у збірниках студентських наукових праць "Artis Diplomaticae" та «Еврика» (<http://surl.li/gatmc>). Протягом 2022 рік у науководослідній роботі взяв участь 51 студент з 286 осіб, що навчаються на денній формі за ОП (<http://surl.li/gatmh>). Поєднання навчання і дослідження відбувається також через можливість здійснення вільного вибору тем дослідження (курсівих та бакалаврських робіт), що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів і отриманими на запит ЕГ затвердженими темами кваліфікаційних робіт на 2 роки (Відповідь на запит 3). У ЗВО діє Навчально-науковий

центр студентського розвитку, що було зазначено під час інтерв'ювання представників студентського самоврядування. Водночас, діяльність центру спрямована на культурно-розважальну активність і наразі не має жодного наукового підґрунтя. ЕГ вважає за необхідне рекомендувати сформувати та забезпечити також науковий напрямок діяльності зазначеного центру.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Впровадження новітніх практик, наукових досягнень у навчання через підвищення кваліфікації, наукових стажувань викладачів та через академічну мобільність НПП забезпечують оновлення змісту ОК (Відповідь на запит 10, 11). Оновлення змісту освіти регулюють Положення про освітні програми (<http://surl.li/gatmj>), Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/jkzn>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/cziul>). Фокус-група НПП підтвердила, що оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається щороку перед початком навчального року. Це підтверджує аналіз силябусів дисциплін даної ОП. Водночас силябуси цілого ряду дисциплін потребують оновлення джерельної бази чи його формування: ОК 2 - найновіше джерело за 2017 рік, ОК3 – 2007 рік, ОК4 – відсутній список джерел, ОК 14 – 2002 рік. Для оновлення змісту окремих тем НПП, запрошують стейкхолдерів для проведення відкритих лекцій, оновлення відбувається у результаті участі НПП у міжнародних проектах та стажуваннях. На запит ЕГ були отримані документи, які підтверджують активність НПП щодо систематичного підвищення рівня кваліфікації (Відповідь на запит 10). На ОП популяризується взаємовідвідування занять з метою підвищення якості змісту та методів ОК. НПП вільні у виборі сучасних практик та наукових досягнень, які слід використовувати у навчанні. Окремі положення систематичного оновлення ОП регламентуються в ЗВО через Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/ggoh>). Діючи ОП переглядають щонайменше один раз на три роки. Порівняння навчальних планів ОП 2021-2022 та 2022-2023 навчальних років також свідчить про оновлення переліку ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО розроблено Стратегію розвитку на 2020-2027 рр. (<http://surl.li/gawjp>), відповідно до якого активний розвиток міжнародної співпраці в освітній, науковій, проектній та культурній галузі є стратегічною метою ЗВО. Розроблена також Стратегія інтернаціоналізації (<http://surl.li/gawjp>), діє Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/gawju>), Положення про організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (<http://surl.li/gawkc>). ЗВО має укладені 70 угод про співпрацю, розвиток міжнародних зв'язків з закладами вищої освіти 21 держави світу (<http://surl.li/bdeqv>). Інтернаціоналізація навчання у межах ОП відбувається через: проходження стажування НПП, що забезпечують викладання на цій ОП за кордоном у Ягеллонському університеті (м. Краків, Польща) – Дерев'яненко С.; реалізують дослідницькі проекти у Вроцлавському університеті (Польща) - Гурак І.; участь у міжнародних тренінгах у Мендельському університеті в Брно, Празькій академії виконавських мистецтв та інших ЗВО - Дерещук Т.; участь у програмах мобільності від Erasmus+ (Голубяк Н., Гурак І.) (Відповідь на запит 10) (<http://surl.li/gawkt>). Здобувачі за ОП навчаються за програмами академічної мобільності у Лодзькому університеті, Варшавському університеті, Університеті Адама Міцкевича в Познані, реалізовується програма подвійних дипломів з Варшавським університетом. Зі слів керівника відділу міжнародних зв'язків протягом 2020- 2022 роки близько 90% НПП, які забезпечують викладання за ОП, брали участь у програмах академічної мобільності; безпосередньо поїхали за кордон за програмами обміну 5 здобувачів даної ОП. Кафедра МВ регулярно виступає співорганізатором українсько-польських зустрічей, що носять формати конференцій/форумів, покликаних розглянути компоненти міждержавної співпраці, презентувати та підвести підсумки по міждержавних проектах тощо (<http://surl.li/gawlc>). Анонси проведення відкритих занять запрошеними фахівцями оприлюднюються на сайті ЗВО (<http://surl.li/gawlm>). Зважаючи на високий рівень мовної підготовки здобувачів, ЕГ пропонує розглянути можливість залучення до викладання окремих курсів на ОП іноземними викладачами. ЕГ підтверджує, що навчання і викладання за цією ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами та позитивними практиками є використання традиційних та інноваційних методів викладання, студентоцентризований підхід та забезпечення академічної свободи для викладачів, ЗВО має укладені 70 угод про співпрацю з закладами вищої освіти 21 держави світу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На сайті ЗВО не розміщено силабуси та РНП навчальних дисциплін вільного вибору, частина силабусів обов'язкових ОК потребує оновлення джерельної бази або формування її. ЕГ рекомендує розмістити у вільному доступі посилання на навчально-методичні матеріали з усіх вибіркових ОК цієї ОП, оновити або сформувати джерельну базу у частині силабусів – рекомендований термін виконання - до кінця поточного семестру. Діяльність Навчально-наукового центру студентського розвитку наразі не пов'язана з науковим компонентом. Рекомендовано розвивати наукових напрямків діяльності у Навчально-науковому центрі студентського розвитку - 1 рік. Опитування здобувачів за ОП є нерегулярними та не систематичними, проводяться різними структурними підрозділами, не узгоджені між собою, а спосіб формулювання питань не дає реальної можливості зрозуміти рівень викладання кожного окремого викладача чи стану навчальної завантаженості. ЕГ рекомендує систематизувати опитування здобувачів, узгодити та об'єднати роботу структурних відділів ЗВО щодо опитувань здобувачів, а також змінити узагальнені запитання щодо рівня задоволеності здобувачів педагогічною майстерністю НПП – 1 семестр.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП відповідає критерію В, оскільки в рамках її реалізації здійснюється поєднання навчання та викладання, методи якого забезпечують досягнення ПРН; використання традиційних та інноваційних методів викладання та навчання; передбачено залучення практиків та експертів. Навчання побудовано на принципах студентоцентризму та академічної свободи, забезпечуються можливості інтернаціоналізації та залучення студентів до здійснення досліджень; інформація про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання є зрозумілою та доступною. Виявлені недоліки, які потребують усунення. Часткова відповідність критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ констатує, що критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та прозорими, дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання (Відповідь на запит 5). Підтвердженням даної тези слугує нормативна база надана ЗВО, а також спілкування із представниками закладу, НПП та студентами ОП. Контроль досягнутих ПРН за різними освітніми компонентами ОП здійснюють на основі: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/jkzn>), Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/yovg>), Положення про дистанційне навчання (<http://surl.li/yomq>), Кодекс честі (<http://surl.li/dgewj>), Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/belex>). Види контролю за ОП: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних науково-дослідних робіт (<http://surl.li/fmzcl>). Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів). Підсумкова атестація відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та здачі комплексного іспиту. ЕГ підтверджено, що контроль може здійснюватися як в очному, так і в дистанційному режимі на основі використання електронних ресурсів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На ОП атестація здобувачів проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та здачі комплексного іспиту. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (<http://surl.li/bbuhp>). Атестація здобувачів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/jkzn>), вимогами Стандарту вищої освіти відповідно до Наказу МОН №02 від 04.08.2020 року. Під час інтерв'ювання здобувачі відзначили достатню поінформованість щодо форми підсумкової атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають

процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Спілкування із здобувачами та представниками студентського самоврядування, НПП, підтвердило їх обізнаність щодо правил проведення контрольних заходів та знання порядку оскарження їх результатів. Нормативна база: Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/gbkrs>), Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/yovg>), Положення про дистанційне навчання (<http://surl.li/yomq>), Кодекс честі (<http://surl.li/dgewj>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/dgewj>). Обізнаність здобувачів із специфікою проведення контрольних заходів забезпечується також кураторами груп. Графік навчального процесу є у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/gatko>). Форми семестрового та підсумкового оцінювання студентів, організація оцінювання, шкала оцінювання представлені в робочих програмах навчальних дисциплін на сайті ЗВО (<http://surl.li/gatkd>), а також на платформі Dlearn. Прикладів оскарження результатів контрольних заходів на акредитованій ОП не було. Водночас ЕГ зафіксувала відсутність шифрування робіт при проведенні письмової екзаменаційної форми оцінювання. Для підвищення об'єктивності рекомендовано застосовувати шифрування при проведенні письмової екзаменаційної форми оцінювання знань здобувачів. Також під час зустрічі із керівником та менеджментом ЗВО, ЕГ виявила, що у закладі не розроблено нормативної бази, що стосувалася б саме запобігання конфлікту інтересів, а не їх врегулюванню. Також для підвищення об'єктивності оцінювання ЕГ рекомендує застосовувати шифрування при проведенні письмової екзаменаційної форми оцінювання знань здобувачів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО сформована чітка, зрозуміла політики і процедура дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОП, що регулюється Положенням про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/dztjc>), Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/emojt>), Кодексом честі (<http://surl.li/dgewj>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/cziul>). Під час інтерв'ювання здобувачів і представників студентського самоврядування, було встановлено, що здобувачі знайомі із Кодексом академічної доброчесності. ЗВО використовується спеціальне програмне забезпечення ("Plagiat.pl" та "Unicheck" (<http://surl.li/bewtu>), за допомогою якого відбувається перевірка всіх робіт на виявлення недобросовісного цитування, «копіпасти» або інших форм плагіату. Порушення академічної доброчесності розглядаються Комісією з питань етики та академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу добре проінформовані щодо академічної доброчесності, гранично допустимого порогу запозичень. Конфліктних ситуацій та випадків порушення академічної доброчесності на ОП не було зафіксовано. Популяризація академічної доброчесності відбувається за допомогою публічних обговорень, гостьових лекцій. Функціонує відділ запобігання та виявлення корупції (<https://vzvk.pnu.edu.ua/>). Принципи академічної доброчесності також реалізують через політику ОК на ОП та прозорі критерії оцінювання, що зазначені у силабусах ОК, які на початку реалізації ОК доносять здобувачам НПП. ЕГ констатує, що сформована культура академічної доброчесності із залученням всіх учасників навчального процесу за даною ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОП забезпечено обізнаність здобувачів із специфікою проведення контрольних заходів та є чітке розуміння необхідності дотримання академічної доброчесності у навчальному процесі. Для перевірки робіт на рівень запозичень у ЗВО використовують дві програми "Plagiat.pl" та "Unicheck", кожна з яких має свої переваги для різного виду кваліфікаційних робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність шифрування письмових робіт при проведенні екзаменаційної форми оцінювання. Для підвищення об'єктивності ЕГ рекомендує застосовувати шифрування при проведенні письмової екзаменаційної форми оцінювання знань здобувачів – рекомендований термін виконання – 1 семестр. В ЗВО не розроблено нормативної бази, що стосувалася б саме запобігання конфлікту інтересів, а не їх врегулюванню. ЕГ рекомендує розробити нормативну базу, що стосувалася б саме запобігання конфлікту інтересів, а не їх врегулюванню – 1 рік.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми, зміст та критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю відповідає Критерію 5 за виключенням кількох несуттєвих недоліків. Часткова відповідність критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Добір НПП на ОП, відповідність їх кваліфікації тематиці навчальних дисциплін є обґрунтованими і зрозумілими. Розподіл ОК між НПП здійснюється відповідно до Порядку розподілу навчальних дисциплін НПП кафедр університету від 29.04.2022 р. (<http://surl.li/fzwxkx>). Згідно відомостей СО, освітній процес на ОП забезпечує 21 науково-педагогічний працівник. Вчене звання професора та/або науковий ступінь доктора наук, мають 14 % (Нагорняк М., Дерев'яно С., Гоян І.), 81 % науково-педагогічних працівників мають ступінь кандидата наук. Аналіз даних графі «Обґрунтування» демонструє релевантні до ОК публікації викладачів, що засвідчує відповідність кожного викладача певній дисципліні. НПП має наукові та професійні здобутки та необхідний науково-педагогічний досвід. Водночас тільки 2 штатних викладачів даної ОП мають публікації в журналах Scopus - Гурак І.(1) (<http://surl.li/gbwfr>), Голуб'як Н. (1) (<http://surl.li/gbwfx>). ЕГ рекомендує збільшити наукову активність НПП даної ОП (публікація статей, відповідних до ОК, у НБ "Scopus" та "WoS"). На фокус-групах було повідомлено, розповсюдженою практикою є взаємне анонімне опитування викладачів по якості викладання на ОП. На ОП до викладання залучені практики, НПП систематично підвищують кваліфікацію та отримують винагороди від ЗВО на науково-професійну діяльність (Відповідь на запит 9, 10). Інтерв'ювання показало високий рівень вмотивованості НПП даної ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП відбуваються відповідно до вимог чинного законодавства України і документів університету - Статуту ЗВО, та Положення Про порядок заміщення посад НПП (<http://surl.li/fzuxhe>). Процедура конкурсного добору НПП є прозорою та відкритою, здійснюється на конкурсній основі на строк до 5 років і передбачає: надання звіту про виконану науково-педагогічну роботу, списку наукових праць, свідоцтва про підвищення кваліфікації, наукової активності викладача, рейтинг викладача на підставі опитування студентів «Викладач очима студентів» (<http://surl.li/fzvfe>). Під час інтерв'ювання НПП і керівника відділу кадрів було підтверджено прозорість та відкритість конкурсного добору НПП. ЕГ відзначає, що позитивною практикою на ОП є залучення до викладання зовнішніх сумісників з відповідною високою кваліфікацією та досвідом, а також для розширення співпраці з ЗВО України. Наприклад, ОК «Теорія міжнародних відносин» викладає Капітоненко М., експерт Міжнародного центру перспективних досліджень, кандидат політичних наук, доцент Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка. ОК «Дипломатичний протокол і етикет» – Резніченко В., заступник керівника управління забезпечення міжпарламентських зв'язків Апарату Верховної Ради України. ЕГ констатує, що процедури конкурсного добору викладачів надають можливість забезпечити високий рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. В ході бесід з НПП та роботодавцями стейкхолдери підтвердили відповідний рівень підготовки здобувачів, їхні аналітичні здібності та високий рівень знання іноземної мови. Документами, що регламентують залучення роботодавців є Статут, Положення про організацію та проведення практики та підписані угоди з роботодавцями (<http://surl.li/fzscwq>). На ОП існує практика спільних засідань кафедри, роботодавців та здобувачів (<http://surl.li/fzsjc>), що підтверджено опитуванням фокус груп та гаранта. Однак, це не є системним і ЕГ фіксує відсутність інституційного підходу до роботи із стейкхолдерами. На запит ЕГ отримала інформацію про анкетування роботодавців щодо освітнього процесу (Відповідь на запит 14). За інформацією ЗВО до останнього обговорення даної ОП були залучені: Запужляк В. – Почесний консул Республіки Хорватії в Західному Регіоні, Резніченко В. – заступник керівника управління забезпечення міжпарламентських зв'язків Апарату Верховної Ради України, Зрайко О. – начальник управління міжнародного співробітництва, євроінтеграції, туризму та інвестицій облдержадміністрації, Мельничук Х.

(випускниця ОП) – інспектора з впровадження проєктів проєктної діяльності департаменту інвестиційної політики, проєктів, міжнародних зв'язків, туризму та промощі міста Івано-Франківської міської ради Мельник Х., Магас Х. (випускниця ОП) – координатор грантових програм в платформі «Тепле Місто», грантовий менеджер в дитячому фонді ЮНІСЕФ України. На фокус-групах ЕГ Запужляк В. повідомив, що його пропозиції щодо наповнення практик були враховані, а під час інтерв'ювання ЕГ висловив побажання посилити комунікативну і переговорну підготовку здобувачів. Тому ЕГ рекомендує посилити практичну складову ОКзо «Переговорний процес у міжнародній практиці» а також розглянути можливість введення інших ОК по цій проблематиці чи організації клубу дебатів на ОП. Також ЕГ рекомендує запровадити практику замовних кваліфікаційних робіт від баз практики, що посилює практикоорієнтованість даної ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ проаналізувавши відомості СО, сайт ЗВО, провівши інтерв'ювання НПП та здобувачів, констатує, що ЗВО регулярно залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців (<http://surl.li/fzddi>). Зокрема, Надзвичайний і Повноважний Посол II класу, доцент кафедри міжнародних організацій і дипломатичної служби ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка Резніченко В. проводить заняття з курсу «Дипломатичний протокол та етикет». До організації практик залучений Почесний консул Республіки Хорватії в Західному Регіоні Запужляк В. Позитивною практикою є запрошення представників дипломатичного корпусу Польщі, Угорщини, Японії, Сенегалу, України, чиновників міської ради Івано-Франківська до читання лекцій, проведення круглих столів, конференцій, що було підтверджено на фокус-групах з стейкхолдерами, НПП, здобувачами. На зустрічі із стейкхолдерами Генеральний консул України в Кракові підтвердив свою зацікавленість в ОП та розповів про практику здобувачів у Кракові (<http://surl.li/gaaqr>). Як приклад співпраці з ОП українських дипломатів, ЕГ може навести онлайн-лекцію Тимчасово повіреного у справах України в Сенегалі Барабулею А. у рамках проєкту «Зустріч з дипломатами»(<http://surl.li/gaaoe>). ЕГ виявила, що наразі відсутня система або графік участі експертів та практиків в аудиторних заняттях, що потенційно може бути впорядковано шляхом створення інституційної організації – Ради роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку НПП ЗВО регламентується Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/ggoe>), Положенням про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/bgbsh>). ЗВО забезпечує можливість підвищення кваліфікації і стажування НПП. У результаті вивчення нормативно-правових документів, інтерв'ювання гаранта ОП і НПП та запиту ЕГ було встановлено, що регулярно відбуваються рейтингові оцінювання роботи кафедр університету (<http://surl.li/yuot>), викладачів (<http://surl.li/bgbsh>), та внутрішній аудит роботи кафедр з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. На фокус-групах ЕГ переконалася, що в ЗВО є можливість для покращення рівня знань з іноземних мов працівників. Позитивною практикою ЕГ вважає розробку «Путівника для науковця» який містить дорожню карту розвитку викладачів (<http://surl.li/czkn1>). Підвищення кваліфікації НПП організовується за індивідуальним п'ятирічним планом-графіком, може відбуватись у формі навчання та стажування, як в Україні, так і за кордоном. На запит ЕГ було надано підтверджуючі документи стажувань НПП ОП (Відповідь на запит 11). ЗВО має підписано з іноземними закладами 70 угод про співпрацю (<http://surl.li/ggcq>), завдяки цьому науково-педагогічні працівники мають можливість проходити стажування в іноземних закладах освіти. ЗВО має двосторонні угоди про оплачуване стажування з іноземним партнером – Ягеллонським університетом (Польща), які надають можливість для візитів НПП до Кракова впродовж року 30 календарних днів (<http://surl.li/fzeon>). Також, є НПП ОП, які проходять стажування в дипломатичних установах України, наприклад, Бойчук О. І. – МЗС України. ЕГ на фокус-групах переконалася, що ЗВО фінансово заохочує публікації НПП у міжнародних наукометричних журналах, зокрема, за статті у Scopus та Web of science пропорційним зменшенням навчального навантаження викладача та, як правило, грошовими преміями. 100 % НПП, залучених до реалізації ОП протягом останніх 5 років підвищували свою кваліфікацію.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заходи, які застосовуються в ЗВО для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, включають матеріальні та моральні заохочення. Стимулювання НПП здійснюється шляхом преміювання, вручення нагород, відзначення державними нагородами, нагородження грамотами і подяками центральних і місцевих органів виконавчої влади подяк. Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП здійснюється через систему заходів, визначених Статутом та іншими документами ЗВО, зокрема, Положення Про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<http://surl.li/gaeff>). Також, відповідно до Колективного договору, НПП виплачують щорічну грошову винагороду за сумлінну працю, відповідно до індивідуального рейтингу (за перші місця сума до 4000 грн.) за сумлінну працю, знімається частина нагрузки за публікацію статті у Scopus. За викладання дисциплін

англійською мовою НПП отримують надбавку у розмірі 10% від окладу. ЕГ встановила, що з 2019 р. на базі ПНУ функціонує Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem». З метою впровадження в освітній процес в ЗВО провідних світових практик викладання на базі Центру систематично відбуваються тренінги, зорієнтовані на різнопланове підвищення педагогічної майстерності викладачів (<http://surl.li/dvxhu>). На фокус-групах професор Дерев'яно С., та доцент Струтинська Т. повідомили, що в ЗВО передбачено ряд програм стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Аналіз діяльності НПП, які забезпечують дану ОП, свідчить про їх професіоналізм та здобутки як викладачів та науковців. Надані документи та сертифікати, зустрічі з викладачами та здобувачами підтверджують відповідність займаним посадам та постійне впровадження нових практик та отриманих знань в освітній процес. Перевагою даної ОП є можливість проходження стажування та підвищення кваліфікації безпосередньо в університеті та партнерських організаціях, організовані мовні курси. ЕГ як позитивну практику відзначило розробку «Путівника для науковця», який містить дорожню карту розвитку викладачів у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У ЗВО переважають механізми нематеріального стимулювання НПП. Рекомендовано розглянути можливість розширення методів матеріального стимулювання НПП – рекомендований термін виконання 2 роки. Викладачі ОП мають низьку публікаційну присутність у НБ “Scopus” та “WoS”. Рекомендовано ЗВО знаходження шляхів сприяння підвищенню публікаційної активності НПП у НБ “Scopus” та “WoS” – 2 роки. Залучення експертів та роботодавців до академічної роботи зі здобувачами вищої освіти (проведення лекцій, практичних занять, формулювання тем кваліфікаційних і курсових робіт тощо) наразі є не системним. ЕГ рекомендує зробити співпрацю зі стейкхолдерами системною (інституційною) – 1 рік. На ОП відсутня практика замовних кваліфікаційних робіт від баз практики чи зацікавлених стейкхолдерів. ЕГ рекомендує запровадити практику замовних кваліфікаційних робіт від баз практики, що посилить практикоорієнтованість даної ОП – 1 семестр. Під час інтерв'ювання стейкхолдер висловив зауваження щодо комунікативної і переговорної підготовки здобувачів і підкреслив необхідність посилення зазначену підготовку здобувачів. Тому ЕГ рекомендує посилити практичну складову ОК 30 “Переговорний процес у міжнародній практиці” а також розглянути можливість запровадження інших ОК по цій тематиці чи організації клубу дебатів – 1 рік.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наявні сильні сторони та практики за даним критерієм, а виявлені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Часткова відповідність критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ, в результаті інтерв'ювання здобувачів, НПП, представників адміністрації, аналізу даних та огляду МТБ пересвідчилась в достатності матеріально-технічних ресурсів для реалізації цілей та ПРН за ОП. Внесені до ОП навчальні дисципліни не потребують спеціалізованих аудиторій з відповідним обладнанням і визначені ПРН можуть бути реалізовані в аудиторіях з мультимедійним та демонстраційним обладнанням та комп'ютерним класом, які були продемонстровані ЗВО. Наявний достатній аудиторний фонд, зокрема 1 фонолабораторія з 15 стаціонарними комп'ютерами, 3 аудиторії з проекторами для демонстрацій презентацій, 1 - з сучасним телевізором (відповідно до огляду МТБ). В ЗВО створені умови для дозвілля і охорони здоров'я здобувачів. Здобувачі мають доступ до медичного пункту, комплексу студентських їдалень, тренажерного залу, трьох спортивних залів, стадіону «Наука». ЗВО має Наукову бібліотеку з комп'ютеризованими робочими місцями, доступом до мережі Інтернет, необхідними ресурсами та навчальними матеріалами, зокрема електронним каталогом, віртуальною довідкою,

електронним репозитарієм наукових публікацій на базі D-Space. Бібліотечно-інформаційна система ЗВО забезпечує студентів та НПП ОП необхідним навчально-науковим ресурсом. Також з 1 вересня 2019 року в ЗВО діє Центр інноваційних освітніх технологій, на базі якого проводяться відкриті лекції, курси підвищення кваліфікації тощо (<http://surl.li/fzpfpa>). У випадку неможливості проведення аудиторних занять оффлайн, дистанційне навчання реалізується на платформі D-learn (<https://dlearn.pro/>). Дисципліни забезпечені необхідними посібниками, виданнями та кафедральними підручниками. Корпуси ЗВО підключені до мережі Інтернет, функціонують зони Wi-Fi. Іногородні здобувачі мешкають у гуртожитках ЗВО, поселення до якого регулюється Положенням про студентський гуртожиток (<http://surl.li/fzpfpg>). Під час інтерв'ювання директор студмістечка повідомив, що в ЗВО запроваджена електронна система поселення у гуртожитки. Аналіз матеріально-технічної бази ЗВО свідчить, що зміст ОП відповідає наявним інструментам та обладнанню, яке може бути використано у навчальному процесі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ констатує, що користування інфраструктурою ЗВО, до якої належить аудиторний фонд, бібліотека, комп'ютерні класи, спортивні об'єкти тощо здійснюється на безоплатній основі. Усі необхідні навчальні матеріали знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для здобувачів. Користування послугами бібліотеки, первинна перевірка кваліфікаційних робіт на антиплагіат для здобувачів є безкоштовною, а за умови вторинного проходження - платною. Наявність безоплатного доступу до Інтернету в гуртожитку була підтверджена фокус-групою. Навчальний корпус та гуртожиток підключені до мережі Інтернет, доступ до wi-fi для здобувачів і викладачів є безкоштовним, що було відзначено під час інтерв'ювання здобувачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище здобувачів ОП є безпечним, дозволяє задовольнити їхні потреби. Навчальні корпуси та гуртожитки ЗВО є у належному санітарно-технічному стані, мають систему пожежної безпеки. Перед поселенням у гуртожиток усі здобувачі обов'язково проходять інструктаж з техніки безпеки, як засвідчило інтерв'ювання директора студмістечка. Приділяється достатня увага морально-психологічному стану здобувачів та НПП, працює Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vppr.pnu.edu.ua/>), що проводить психологічні бесіди, медично-просвітницькі компанії, онлайн-заняття тощо. На інтерв'ю директор лабораторії зазначила, що за рік вони консультують близько 10 тисяч респондентів і найбільш поширеною причиною звернення є стрес і особисті причини. Функціонує медичний пункт, який є структурним підрозділом міської поліклініки №1. З 2 семестру 2022-2023 н.р. навчальний процес у ЗВО відбувається в офлайн форматі, Інтерв'ювання НПП, здобувачів засвідчило, що під час оголошення повітряної тривоги навчальний процес переривається в обов'язковому порядку, всі спускаються в укриття. Корпус, у якому навчаються здобувачі за ОП не має власного укриття, тому здобувачі послуговуються укриттям, яке знаходиться за 80 метрів від навчального корпусу. ЕГ не мала можливості оглянути це приміщення, умови облаштування, оскільки охорона не дозволила проводити там зйомку. Гуртожиток для студентів за цією ОП має власне укриття. Порядок проведення опитувань регулюється Положенням про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<http://surl.li/beluji>). На сайті ЗВО оприлюднене тільки одне наскрізне опитування здобувачів за ОП від 2023 року, у якому взяли участь 66 здобувачів (<http://surl.li/fzpfpr>). Найнижче здобувачі оцінили питання «1.4. У мене є можливість робити свій внесок у забезпечення якості освіти» (3,5 балів з 5) та «2.2. Компоненти моєї освітньої програми розробляються із залученням студентів» (3,4 бали з 5). ЕГ рекомендує проводити роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо їх можливостей вдосконалювати ОП і активніше залучати їх до цього. Крім того, результати щосеместрових опитувань за дисциплінами не розміщуються у вільному доступі на сайті ЗВО. ЕГ звернула увагу на низьку залученість здобувачів до проходження даних опитувань, про що свідчить наявність лише 9 голосів на ряді опитувань «Викладач очима студентів» (<http://surl.li/fzpfps>). Під час інтерв'ювання органів студентського самоврядування було зазначено, що вони деколи проводять власні опитування, які носять рекомендаційний характер. ЕГ рекомендує запровадити практику незалежних опитувань, які проводитиме студентське самоврядування щодо задоволеності навчальним процесом, активніше долучати здобувачів до них і враховувати ці результати при плануванні змін на ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню підтримку здобувачів вищої освіти за ОП через викладацький склад та інші підрозділи ЗВО, через соціальні мережі (Viber, Telegram), платформу D-learn. На Резервній зустрічі було продемонстровано роботу електронної платформи D-learn, що дало змогу переконатися в наповненості курсів. У другому семестрі 2022-2023 навчального року попри відновлення офлайн-навчання, лекційні та семінарські матеріали дублюються в електронному форматі на платформі, оскільки частина здобувачів знаходиться за кордоном. Також здобувачі відзначили, що мають змогу підтримувати комунікацію з викладачами як особисто, так і за допомогою електронних засобів зв'язку. Організаційні питання вирішуються шляхом взаємодії з гарантом ОП, кураторами академічних груп, методистами, працівниками кафедр та деканату, старост груп, що засвідчило інтерв'ювання учасників освітнього

процесу. Організаційна підтримка здобувачів реалізовується через індивідуальну освітню траєкторію, залучаючи викладачів та студентство до заходів та проєктів. ЕГ констатує, що онлайн-ресурси ЗВО повною мірою сприяють інформуванню так розвитку комунікації із здобувачами, що формує інформаційну та консультативну підтримку. Інформування відбувається через офіційний сайт ЗВО (<https://pnu.edu.ua/>), Фейсбук-сторінку ЗВО (<https://www.facebook.com/PNUVS/>), Інстаграм-сторінку ЗВО (<http://surl.li/fzpfjt>), Інстаграм-сторінку здобувачів ОП (<http://surl.li/fzpgga>), телеграм-групу здобувачів (<https://t.me/PNUInternationalRelations>). Результати опитування також підтверджують задоволеність формою інформування здобувачів: на питання «8.1. В університеті регулярно оприлюднюють актуальну, неупереджену та об'єктивну інформацію про зміни та діяльність, що впливають на мою освіту» здобувачі поставили оцінку 3,9 з 5 максимально можливих (<http://surl.li/fzpggf>). Для забезпечення соціальної підтримки студентів діє Профком ЗВО (<http://surl.li/fzpggi>). Інформаційну та організаційну підтримку здійснює також Студентський Сенат ЗВО через вебсайт (<https://senat.pnu.edu.ua/>), Фейсбук-сторінку (<https://www.facebook.com/senatpnu>) та Інстаграм-сторінку (<http://surl.li/fzpgjl>). Інформація оновлюється й офлайн на стендах у корпусах ЗВО. Підтримка осіб з особливими освітніми потребами відбувається на рівні з іншими здобувачами. Працює електронна скринька довіри та телефон «довіри». Можна отримати психологічну консультацію безпосередньо від психолога та домовитись про індивідуальну зустріч.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує реалізацію права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами. Згідно пункту 6 Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком (<http://surl.li/ykqd>) здобувачі, які є матерями дітей віком до 1 року або ті, хто мають інвалідність і неспроможні відвідувати університет, можуть навчатися за індивідуальним графіком. Позитивною практикою ЕГ вважає впроваджений у ЗВО Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (<http://surl.li/czjlc>). Крім цього, відповідно до Плану-графіку пристосування приміщень ЗВО, в питанні задоволення потреб осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп (<http://surl.li/dfzqq>), інфраструктура університету обладнана для маломобільних людей: вхід до будівлі головного, аудиторного корпусів, актовий зал та бібліотеки ЗВО облаштований пандусами, сходи обладнані поручнями. Водночас, не всі гуртожитки пристосовані для осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп: відсутній пандус у гуртожитку №1 (вул. Дорошенка, 22а). На інтерв'ю директор студмістечка зазначив, що в ЗВО є практика поселення здобувачів з проблемами опорно-рухового апарату у гуртожиток №4, який обладнаний усіма необхідними зручностями для такої категорії здобувачів. Наявність відпрацьованої системи супроводу маломобільних людей, корпоративна етика на доволі високому рівні, що у свою чергу дозволяє отримувати повноцінні якісні освітні послуги здобувачами із особливими освітніми потребами. Є можливість навчатись за індивідуальним графіком. З 2019 р. в рамках проєкту транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020 ЗВО реалізовує проєкт «Невидима спадщина», що передбачає вивчення досвіду та технологій створення дотикових адаптацій (для людей зі сліпотою та слабким зором). Наразі на ОП не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє політика попередження і боротьби із дискримінацією та сексуальними домаганнями, що закріплено в: Кодексі честі (<http://surl.li/eonvn>), Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в тому числі булінгу) в освітній громаді університету (<http://surl.li/emertz>), Положення про запобігання плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі студентів (<http://surl.li/evnhu>). Процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою та зрозумілою здобувачам: відповідно до опитування на питання «1.8. В університеті ефективно діє Кодекс доброчесності» була поставлена оцінка 4,1 з 5 максимальною. Пункт 2.2 Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ЗВО визначає, що Комісія є вищою апеляційною інстанцією, що наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу честі та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів, інститутів, коледжу) та накладання відповідних санкцій. Однак, вищезгадане Положення унеможливує подання анонімних звернень, що може стримати здобувачів від звернення. ЕГ рекомендує ЗВО надати можливість всім анонімно звертатися до Комісії з питань етики та академічної доброчесності. Працює Відділ запобігання та виявлення корупції (<https://vzv.pnu.edu.ua/>). Повідомити про корупцію можна через веб-сайт ЗВО або через офлайн скриньки, що розташовані в усіх корпусах університету, як зазначив керівник відділу з питань запобігання та виявлення корупції під час інтерв'ю. Пам'ятка для кураторів «Університет – територія без насильства» (<http://surl.li/emine>) деталізовано охоплює увесь алгоритм дій кураторів академічних груп задля попередження виникненню конфліктних ситуацій та їх уникнення. У разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі можуть звернутися до завідувача кафедри або куратора академічної групи, про що здобувачі обізнані. Також функціонує психологічна служба ЗВО, проводиться анкетування відділом виховної роботи, про що розповіли проректори з науково-педагогічної роботи. Академічний персонал, НПП, здобувачі, студентське самоврядування повідомили ЕГ, що конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією тощо) на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, які навчаються за ОП, задовольняє потреби та інтереси, а також забезпечує підтримку здорового способу життя. У ЗВО розроблена та діє пам'ятка для кураторів «Університет – територія без насильства», яка спрямована на попередження виникнення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Результати опитувань здобувачів свідчать про недостатнє розуміння ними своїх можливостей впливати на перегляд ОП. ЕГ рекомендує проводити роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо їх можливостей вдосконалювати ОП і активніше залучати їх до процесу перегляду ОП як самостійно, так і через органи студентського самоврядування – рекомендований термін виконання 1 рік. Незалежні опитування органів студентського самоврядування не є регулярними і носять рекомендаційний характер, а залученість здобувачів до проходження даних опитувань є низькою. Рекомендовано запровадити практику незалежних опитувань, які проводитиме студентське самоврядування щодо задоволеності навчальним процесом, активніше долучати здобувачів до них і враховувати ці результати при плануванні змін на ОП, оприлюднювати результати таких опитувань – 1 семестр. ЕГ віддає належне зусиллям, які ЗВО приділяє для створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, але робота у цьому напрямку повинна продовжуватись. Зокрема, ЕГ рекомендує та продовжувати роботу над облаштуванням корпусів пандусами для маломобільних осіб - 1 рік. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ЗВО не передбачає розгляд анонімних звернень, що на думку ЕГ, може стримати здобувачів чи НПП від звернень щодо порушення академічної доброчесності. ЕГ рекомендує ЗВО надати можливість і анонімно звертатися до Комісії з питань етики та академічної доброчесності – 1 семестр.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО демонструє загалом відповідність критерію 7. Освітнє середовище є безпечним, у ЗВО працюють над тим, щоб зробити академічне середовище дружнім до всіх його учасників, МТБ знаходиться на якісному рівні й здатне забезпечити потреби для реалізації ОП. Виявлені недоліки (облаштування корпусів для маломобільних осіб, систематизація опитувань, активізація незалежних опитувань здобувачів органами студентського самоврядування та популяризація участі здобувачів у цих опитуваннях) можуть бути усунуті.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається відповідно Положення про освітні програми (<http://surl.li/fammy>), Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<http://surl.li/kxtn>). В ЗВО створено комісію та робочі групи з координації роботи щодо внутрішнього аудиту системи якості освіти, та діє Центр забезпечення якості (<http://surl.li/dwaak>), який керується внутрішньою системою управління якістю університету (схема якої показана на сайті університету – <http://surl.li/kxti>) здійснює моніторинг освітньої діяльності. Положення про проєктні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм (<http://surl.li/epagf>) введено в дію 11.10.2021 р. Перегляд ОП відбувається за результатами публічного обговорення та моніторингу. При перегляді було враховано рекомендації стейкхолдерів, що було підтверджено безпосередньо під час спілкування з ними на фокус-групі. Проєкт ОП оприлюднюється на сайті, де, за допомогою електронної пошти, стейкхолдери мали можливість надавати свої пропозиції. Стейкхолдери підтвердили свою участь в опитуванні, проте з сайту не зрозуміло, скільки пропозицій поступало. Основні зміни в ОП відбулися через введення державного стандарту. Введено 16 нових ОК до обов'язкових навчальних дисциплін ОП (<http://surl.li/fyuda>), було оновлено перелік вибіркових дисциплін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було встановлено, що вони залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. В ЗВО функціонує Студентський сенат (<http://surl.li/fzld>), який керується відповідним положенням (<http://surl.li/fzlr>), його представники входять до складу вчених рад Інституту, університету, Ради з якості, вони долучаються до регулярних зустрічей із здобувачами ОП. Моніторинг ОП здійснюється шляхом опитування здобувачів НПП, випускників, роботодавців. Студентське самоврядування ініціювало проведення загальноуніверситетського моніторингу «Викладач очима студента». Результати опитувань в узагальненому виді доводяться до деканів, завідувачів кафедр, але ЕГ фіксує досить низьку активність здобувачів щодо проходження у анкетуванні. Вони підтвердили, що опитування проходять в анонімному форматі, проте відбуваються не системно. ЕГ констатує, що систематичні анонімні опитування за допомогою електронних анкет можуть стати позитивною практикою, тому рекомендує запровадити їх. Випускники також долучені до перегляду ОП, зокрема Кріль О. повідомив, що він рекомендував внести до вибіркової компоненти ОК, що сприяють розвитку комунікативних навичок та лідерства і ці пропозиції було враховано (введено відповідні вибіркові ОК «Комунікації» та «Лідерство в МВ»). Інтерв'ювання представників органів студентського самоврядування продемонструвало, що конкретних випадків звернень здобувачів до ОСС з приводу покращення ОП не було. Також ЕГ на фокус-групах переконалася, що не всі здобувачі володіють інформацією щодо своїх пропозицій озвучених щодо покращення якості навчання. Загалом, підхід можна вважати студентоцентричним, адже дає змогу здобувачу вносити побажання до ОП. Водночас ЕГ рекомендує посилити позиції студентського самоврядування у формуванні ОК даної ОП, а також знайти відповідний спосіб інформування здобувачів про рішення та його обґрунтування щодо висловленої ними рекомендації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавцями на даній ОП є консульські установи, міжнародні компанії та органи місцевої влади, регіональної та державної влади, які беруть участь у формуванні ОК на правах партнерства. Зустрічі ЕГ з гарантом, стейкхолдерами, випускниками довели, що роботодавці позитивно оцінюють співпрацю з ОП, задоволені рівнем підготовки здобувачів та зацікавлені в їх подальшому працевлаштуванні. Також був виявлений високий інтерес випускників до такої взаємодії. Зокрема, Пітей Н., випускниця ОП та аспірантка ЗВО повідомила, що завдяки хорошій організаційній та мовній підготовці здобувачів відповідної ОП, вони є бажаними спеціалістами практично для всіх ланок місцевих органів влади – від відділів молоді і спорту до зовнішньоекономічних управлінь. Роботодавці підтвердили, що надавали пропозиції щодо змістового наповнення ОП, які були враховані під час перегляду ОП. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ дізналась, що вони позитивно оцінюють співпрацю з гарантом та викладачами ОП. У лютому 2021 р. відбулась онлайн-зустріч із стейкхолдерами ОП, на якій були присутні: Запухляк В.-к.е.н., Резніченко В.-к.і.н., доцент, Мельничук Х.(випускниця ОП) –Івано-Франківська міська рада, Магас Х.(випускниця ОПП) –грантовий менеджер в дитячому фонді ЮНІСЕФ України. Пропозиції та зауваження були обговорені та частково враховані при формуванні якісних показників ОП (див. критерій 6.3). Під час інтерв'ювання представників роботодавців було надано вичерпну інформацію, яка свідчить про їх активну участь у формуванні та перегляді ОП. ЕГ рекомендує надалі збільшити кількість стейкхолдерів для даної ОП. Зустріч із представниками роботодавців підтвердила зацікавленість стейкхолдерів у підготовці кадрового потенціалу за ОП, деякі роботодавці підтвердили готовність забезпечити зайнятість майбутніх фахівців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Аналіз відомостей СО та зустрічі із гарантом та випускниками свідчать про те, що траєкторія працевлаштування випускників відстежується. В ЗВО функціонує Асоціація випускників (<http://surl.li/gaykp>), діє проєкт зустрічей з випускниками «Осередок менторства». Це покращує залучення випускників ЗВО до розробки та обговорення ОП; допомога у стажуванні та працевлаштуванні. Моніторинг їх кар'єрного шляху окрім інститутських механізмів здійснюється шляхом неформального спілкування. Створення сторінок в соціальних мережах фейсбук та інстаграм також сприяє моніторингу професійних траєкторій випускників (<http://surl.li/gaygx>). На сайті кафедри наявна вкладка «Випускники», де представлена інформація про місце працевлаштування багатьох успішних випускників даної ОП (<http://surl.li/gaylu>). ЕГ не має сумнівів щодо того, що система збору та аналізу інформації стосовно випускників існує та реально функціонує, але ця діяльність повинна бути відображена в першу чергу на сайті ЗВО, де вона може слугувати мотивацією для майбутніх абітурієнтів цієї ОП та інших. Тому ЕГ рекомендує наповнити цю сторінку корисною та актуальною інформацією, розвивати і розширити проєкт «Осередок менторства». Позитивною практикою в рамках ОП можна вважати залучення випускників даної ОП для спілкування із здобувачами.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО реалізація внутрішньої системи якості щодо виявлення та усунення недоліків на ОП відбувається за участі Центру забезпечення якості освіти (<http://surl.li/dwaak>). Основними функціями Центру є: вивчення ставлення

студентів стосовно якості освіти: викладання, освітніх програм і курсів; вивчення ставлення викладачів про якість освіти: організації освітнього процесу, управління Університетом, що можна покращити в Університеті; вивчення ставлення працевлаштованих щодо обсягів та якості знань і умінь, необхідних для їх працівників, з якими випускники Університету приходять на своє перше робоче місце, а також стосовно якості освіти випускників Університету зокрема; вивчення ставлення випускників про їхню задоволеність освітою в Університеті; координація робіт з розробки документації структурних підрозділів у сфері якості освіти; проведення іншої діяльності, пов'язаної із забезпеченням якості освіти в Університеті. План роботи на 2023 рік також у вільному доступі (<http://surl.li/gazzz>). Розроблено алгоритм діяльності Центру: виявлені недоліки (варіант 1 - після акредитації) діляться на ті, котрі можуть бути вирішені на рівні кафедр та ті, котрі потребують вирішення на рівні університету. Рада з якості в своєму протоколі рекомендує структурному підрозділу, котрий відповідає за ці питання вирішити їх в найближчий час. Проводяться внутрішні аудити роботи кафедр (варіант 2 моніторингу) з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу (<http://surl.li/gbagl>). Аудит ОП відбувався з 4 по 8 квітня 2022 р., в ході аудиту були виявлені наступні недоліки: 1) не розміщено на сайті кафедри міжнародних відносин електронних варіантів силабусів; 2) не розміщено відгуки стейкхолдерів на сайті кафедри; 3) на сайті кафедри чітко не прописана процедура вибору вибіркової дисципліни. Згадані недоліки були виправлені. В ході зустрічі із здобувачами підтверджено, що здобувачі можуть звернутись до куратора групи, гаранта програми, студентського самоврядування тощо для внесення пропозицій щодо виявлених недоліків, їх усунення та безпосередньо через студентське самоврядування представники якого беруть участь у засіданнях кафедри. Система забезпечення якості ОП, що функціонує в ЗВО, забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. ЕГ вважає внутрішню систему забезпечення якості ОП дієвою та достатньою для відповідності Критерію.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. У відомостях СО зазначено, що процедура удосконалення ОП супроводжується врахуванням зауважень та пропозицій, висловлених за результатами останньої акредитації спеціальності «Міжнародні економічні відносини» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр у 2021 р. у ЗВО. Ці оновлення стосувалися структури навчального плану ОП, специфіки формування вибіркової компоненти ОП, переліку конкретних навчальних дисциплін. Також були враховані пропозиції посилити залучення здобувачів до наукової діяльності, зокрема до публікацій у фахових виданнях України та виданнях, які зареєстровані у міжнародних наукометричних базах даних (<http://surl.li/fzevo>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За структурними підрозділами ЗВО встановлений наступний розподіл відповідальності у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (наказ ректора університету №496 від 17.09.2020 року): Центр забезпечення якості (<http://surl.li/dwaak>) – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/iwat>); Рада з якості – формування політики і цілей у сфері якості та планування дій для їх досягнення; внесення пропозицій керівництву ПНУ щодо покращень у системі внутрішнього забезпечення якості; Науково-методична рада – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; Центр соціальних досліджень – щорічне опитування стейкхолдерів та регулярне оприлюднення результатів опитувань; Науково-дослідна частина – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОП; Інформаційно-обчислювальний центр – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; кафедри – забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації; деканати – забезпечення співпраці із стейкхолдерами, роботодавцями моніторинг щодо працевлаштування випускників. Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через опитування щодо різних аспектів функціонування даної ОП (<http://surl.li/fneux>), обговорення проблеми якості ОП на засіданнях кафедри, Вченій раді факультету, науково-методичній раді факультету, університету, призначення експертних груп з різних кафедр університету для оцінки якості ОП. У рамках роботи наукових конференцій як кафедральних (<http://surl.li/gbbxh>), так і на базі інших ЗВО, Здійснюється анкетування викладацького складу (<http://surl.li/gbbyh>). Відповідно до Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<http://surl.li/kxtm>) проводяться внутрішні аудити ОП. НПП та інші представники ЗВО, запевнили ЕГ, що діяльність академічної спільноти ЗВО спрямована на вдосконалення змісту ОП, здобувачі даної ОП розуміють важливість культури якості, а університет залишається відкритим та готовий забезпечити покращення ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО має усю необхідну внутрішню нормативну документацію для здійснення високоякісного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, створено відповідний структурний підрозділ, розроблено усі необхідні механізми та політики для успішної реалізації, а також готовність і бажання потенційних роботодавців бути залученими до процесу розробки та вдосконалення ОП, започатковано проєкт зустрічей з випускниками ОП «Осередок менторства».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здобувачі мало поінформовані про функції і можливості впливу на ОК та поліпшення якості ОП органів студентського самоврядування. ЕГ рекомендує популяризувати та посилити позиції студентського самоврядування у формуванні ОК даної ОП – рекомендований термін виконання 1 рік. Відсутні систематичні анонімні опитування та низька активність здобувачів в опитуваннях, здобувачі не мають інформації про те, чи будуть враховані їхні пропозиції при перегляді ОП. Рекомендовано знайти відповідний спосіб інформування здобувачів про рішення та його обґрунтування щодо висловленої ними рекомендації щодо вдосконалення ОП – 1 рік. Система збору та аналізу інформації стосовно випускників має бути відображена в першу чергу на сайті ЗВО, де вона може слугувати мотивацією для майбутніх абітурієнтів цієї ОП та інших. Тому ЕГ рекомендує наповнити цю сторінку корисною та актуальною інформацією, розвивати і поглиблювати інноваційний проєкт «Осередок менторства» - 1 рік.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Наявні позитивні практики (започатковано проєкт зустрічей з випускниками ОП «Осередок менторства», готовність і бажання потенційних роботодавців бути залученими до процесу розробки та вдосконалення ОП) і сильні сторони за даним критерієм, а виявлені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Часткова відповідність критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час інтерв'ювання учасники освітнього процесу запевнили ЕГ в тому, що вони знайомі з правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки. Усі положення та інші типи документів, що діють у ЗВО легко доступні для НПП та здобувачів на сайті ЗВО. Вони закріплені у нормативних документах серед яких: Статут (<http://surl.li/fyttq>), Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів (<http://surl.li/upkr>), Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/fytvh>), Положення про порядок реалізації здобувачами (<http://surl.li/fytpv>), а також положення навчально-методичного відділу (<http://surl.li/fytvz>), положення науково-дослідної частини (<http://surl.li/ggrg>), положення про заохочувальні відзнаки, про надання творчих відпусток. ЕГ пересвідчилась під час інтерв'ювання здобувачів, адміністрації, НПП в тому, що здобувачі мають можливість вносити пропозиції щодо удосконалення ОП в гугл-форми(<http://surl.li/fytzt>). Однак ЕГ встановила, що не всі здобувачі знають, які рішення приймаються кафедрою щодо висловлених пропозицій. Позитивною практикою ЕГ вважає розробку «Студентського путівника» (<http://surl.li/ffthf>), що призначений для адаптації здобувачів вищої освіти до навчання у ЗВО. Путівник містить інформацію про університет про можливості академічної мобільності студентів, про стипендіальні можливості для здобувачів, необхідну нормативно-юридичну документацію, та ін. Інтерв'ювання здобувачів виявило, що інформацію їм також надають куратори; правила і процедури є доступними та дотримуються під час реалізації ОП. Фокус-групи із НПП та здобувачів підтвердили, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками та послідовно їх дотримуються. Під час реалізації даної ОП не було зафіксовано жодного випадку порушення прав учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП у встановлений термін оприлюднений на веб-ресурсі ЗВО (<http://surl.li/fyuda>). ОП оприлюднене на сайті ЗВО, але наведене у відомостях СО посилання неактивне. Гарант повідомив, що це наслідок хакерської атаки на сайт ЗВО. Зацікавлені в обговоренні особи мали можливість додатково комунікувати, щодо ОП, зокрема пропозиції та зауваження за ОП можна надсилати корпоративну пошту гаранта. В результаті зустрічей фокус - групами ЕГ з'ясувала, що стейкхолдери долучилися до обговорення ОП та надавали свої рекомендації щодо її покращення, що враховано в ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ мало можливість переконатися, що ЗВО забезпечує доступ до необхідної інформації, надає можливість усім бажаючим ознайомитися із ОП та розміщує повний текст на сторінці навчально-методичного відділу, а також на веб-сторінці кафедри МВ на сайті ЗВО (<http://surl.li/fyuda>), що відповідає умовам публічності та прозорості навчального процесу в ЗВО. Здобувачі та роботодавці зазначили, що знають де можна ознайомитися із ОП, а також підтвердили достатність інформації в ній для відповідей на свої запитання. Водночас у ЕГ виникли запитання щодо інформації, розміщеної у розділі «Опис спеціальності» (<http://surl.li/fztqy>) зокрема зазначену можливість проходити двотижневу практику в Посольствах України в країнах Європи та Америки (студент має можливість самостійно обрати країну для проходження практики) та щодо унікального підбору викладачів на ОП. На запит ЕГ отримало перелік договорів баз практики здобувачів, де є договір тільки один договір посольством - Посольством Польщі (Відповідь на запит 12). Також під час інтерв'ювання адміністрації і начальника відділу кадрів було встановлено, що процедура підбору кадрів є класичною і відповідає нормативно-правовим вимогам України і ЗВО. ЕГ усвідомлює, що в умовах війни кількість баз практики могла змінитися, водночас рекомендує внести зміни в текст опису спеціальності, зазначивши реальні можливості здобувачів щодо можливості обрання бази практики, що відповідають поточній ситуації. Також ЕГ при аналізі сайту ЗВО дійшла висновку, що значна частина важливої інформації (в тому числі і посилання на відкриту зустріч з ЕГ) знаходиться на сторінці навчально-методичного відділу, яка не є достатньо публічною і помітною для користувачів, а тому не є найкращим варіантом для розміщення оперативної інформації. ЕГ рекомендує розміщувати значиму оперативну інформацію щодо ОП (в тому числі і про роботу ЕГ) на сторінках кафедри та головній сторінці ЗВО, на сторінці Facebook, інших соціальних мережах.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В ЗВО розроблено «Студентський путівник», призначений для адаптації здобувачів вищої освіти до навчання у ЗВО, що полегшує адаптацію здобувачів до навчання у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У відомостях СО є не активні посилання на інформацію про ОП, не вся потрібна інформація по ОП оприлюднена на веб-сайті ЗВО, зокрема, відсутні силабуси вибіркових дисциплін. ЕГ рекомендує розмістити всю зазначену інформацію у відкритому доступі – рекомендований термін виконання – 1 семестр. На сайті ЗВО розміщена інформація, яка потребує оновлення та приведення у відповідність до поточної ситуації (щодо можливості здобувачів самостійно обирати базу практики в Посольствах Європи та Америки). Значна частина важливої інформації (в тому числі і посилання на відкриту зустріч з ЕГ) знаходиться на сторінці навчально-методичного відділу, яка не є достатньо публічною і помітною для розміщення оперативної інформації. ЕГ рекомендує своєчасно оновлювати інформацію на сайті, особливо описи ОП та розміщувати значиму оперативну інформацію щодо ОП на сторінках кафедри та головній сторінці ЗВО, на сторінці Facebook, інших соціальних мережах – 1 семестр.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом в ЗВО забезпечені прозорість і публічність його діяльності. Існує вільний доступ до нормативно-правових документів, що регулюють освітній процес. Його правила і процедури чіткі та зрозумілі. Вони є основою

функціонування ОП та її оновлення. Наявні слабкі сторони (неактивні посилання, відсутні силабуси вибіркового дисциплін, не оновлена інформація в описі ОП) можуть бути виправлені і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Часткова відповідність критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Стадніченко Ольга Іванівна

Члени експертної групи

Санжаревський Олег Іванович

Ковальчук Марина Олегівна